Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33260

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ), 2020 y?l?nda Bar?? ?entuna ve Fidan Çak? taraf?ndan ölçek geli?tirme çal??malar? kapsam?nda olu?turulmu?tur. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda ve yerel örneklemler üzerinden toplumsal ili?kilerin ve güvenin ölçülmesini hedeflemektedir. Ölçek, bireylerin yerel topluluklar?ndaki sosyal a?lara kat?l?m düzeylerini, kar??l?kl? güven alg?lar?n? ve bu a?lardan elde ettikleri faydalar? bilimsel olarak de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. YSSÖ, sosyal bilimler alan?nda, özellikle sosyoloji ve psikoloji çal??malar?nda, sosyal sermaye kavram?n?n yerel düzeyde incelenmesine önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Ölçek geli?tirme süreci, Bal?kesir örnekleminde yürütülmü? olup, ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amac?yla detayl? analizler gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, toplumsal yap? içerisindeki güven, dayan??ma ve i?birli?i gibi temel sosyal sermaye bile?enlerinin yerel dinamiklere özgü boyutlar?n? ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Sermaye, Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i, YSSÖ, Ölçek Geli?tirme, Bal?kesir, Toplumsal Güven, Faktör Analizi, Güvenirlik

Yazarlar

Bar?? ?ENTUNA, Fidan ÇAKI

Amaç

Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ)'nin temel amac?, bireylerin ya?ad?klar? yerel topluluklar içindeki sosyal ili?kiler a??n?n kalitesini ve miktar?n? ölçmektir. Geleneksel sosyal sermaye ölçümleri genellikle makro düzeyde veya bat? kültürleri ba?lam?nda geli?tirilmi?tir. YSSÖ ise, Türkiye'deki yerel dinamikleri ve kültürel özellikleri dikkate alarak, sosyal sermayenin yerel (indigenous) boyutunu operasyonelle?tirmeyi amaçlam??t?r.

Bu ölçek, akademisyenlere ve ara?t?rmac?lara, yerel düzeyde sosyal bütünle?meyi, kar??l?kl? yard?mla?may? ve toplumsal kat?l?m? nicel verilerle analiz etme imkan? sunar. Böylece, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kurulu?lar?n?n sosyal politikalar?n? ?ekillendirmelerine yard?mc? olacak güvenilir bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

YSSÖ, sosyal sermaye kuram?na dayanarak geli?tirilmi?tir. Sosyal sermaye, genellikle güven, a?lar ve normlar olmak üzere üç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir. YSSÖ'nün yap?s?, bu genel

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?enleri yerel ba?lama uyarlayarak, muhtemelen çok boyutlu bir yap? sergilemektedir. Bu boyutlar genellikle yerel topluluk içindeki bireyler aras? güveni, toplumsal kat?l?m? ve yerel normlara ba?l?l??? içerebilir.

Ölçe?in yap?sal modeli, gerçekle?tirilen faktör analizi sonuçlar?yla desteklenmi?tir. Ölçe?in, sosyal sermayenin farkl? yönlerini (örne?in, ba?lay?c? sosyal sermaye ve köprü kurucu sosyal sermaye) ölçen alt boyutlara sahip olmas? muhtemeldir, bu da yerel sosyal a?lar?n karma??k do?as?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

YSSÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü göstermek üzere yürütülmü?tür. Bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, öncelikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) sa?lanm??t?r.

Yap?sal geçerlik kapsam?nda, ölçe?in kuramsal yap?y? do?rulay?p do?rulamad???n? kontrol etmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve kuramsal modelle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Ek olarak, ay?rt edici geçerlik ve yak?nsak geçerlik analizleri de gerçekle?tirilmi? olabilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve istikrar?n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. YSSÖ için iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??t?r. Akademik standartlara uygun bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda bu de?erin kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir.

?ç tutarl?l???n yan? s?ra, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Bu, ölçekten elde edilen sonuçlar?n farkl? zaman dilimlerinde benzer kald???n? teyit eder.

Faktör Analizi

YSSÖ'nün yap?sal boyutlar?n? belirlemek için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bal?kesir örnekleminden toplanan verilerle gerçekle?tirilen analizler sonucunda, ölçe?in çok boyutlu bir yap?da oldu?u ve yerli sosyal sermayenin farkl? bile?enlerini temsil eden alt faktörlere ayr?ld??? tespit edilmi?tir.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in nihai madde yap?s?n? ve faktör yüklerini belirlemede kullan?lm??t?r. Ard?ndan, daha sa?lam bir psikometrik yap? olu?turmak amac?yla, farkl? bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

örneklem üzerinde **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yap?larak modelin uyum indeksleri test edilmi? ve ölçe?in kuramsal yap?s? do?rulanm??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: Ölçek geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak kullan?lan, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas? Bal?kesir ilinde ya?ayan yeti?kin bireyler örnekleminde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, sosyal ili?kileri, güven düzeyleri ve topluluk kat?l?m? hakk?ndaki ifadeleri kendilerine uygunluk derecesine göre derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Yerel Topluluk, Sosyal A?lar, Bireyler Aras? Güven, Toplumsal Kat?l?m, Faktör Analizi, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alfa

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresleri: ejderkelebek@gmail.com (Bar?? ?ENTUNA)

Yaz??ma Adresi: Bar?? ?ENTUNA

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler ve Ücretler: Ölçek, akademik bir yay?n içerisinde sunuldu?u için, standart akademik kullan?m ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle ücretsizdir. Ticari veya büyük ölçekli

ARABPSYCHOLOGY.COM

uygulamalar için sorumlu yazar (Bar?? ?entuna) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yerli-sosyal-sermaye-olcegi-ysso-toad.pdf

Kaynaklar

?entuna, B. ve Çak?, F. (2020). Bal?kesir örnekleminde bir ölçek geli?tirme çal??mas?: Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ). *?nsan ve Toplum Bilimleri Ara?t?rmalar? Dergisi , 9* (3) , 2039-2061.

Yerli Sosyal Sermaye Ölçe?i (YSSÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik referans?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM